

2025-09-16

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2025-00894

Beslut om internremiss och externt samråd för förslag till åtgärdsprogram för buller 2026- 2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott beslutar att sända förslag till nytt åtgärdsprogram för buller för samråd samt att skicka förslaget till åtgärdsprogram på intern remiss.

Sammanfattning av ärendet

Sedan år 2002 finns ett EU-direktiv avseende omgivningsbuller, som har införlivats i svensk lagstiftning genom förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Enligt förordningen ska städer med mer än 100 000 invånare ta fram ett åtgärdsprogram för omgivningsbuller baserat på en kommunomfattande bullerkartläggning där en redogörelse för antal människor som är exponerade av buller finns sammanställd.

Den 24 maj 2017 blev Nacka kommun 100 000 invånare och omfattas således av förordningen. Kommunen ska också i samband med kartläggningen ta fram ett program med åtgärder med en långsiktig strategi för att hantera och minska buller i kommunen. I förordningen anges även att åtgärdsprogrammet ska innehålla en beskrivning av åtgärder för att skydda områden där ljudnivån ansetts utgöra en särskild kvalitet. Detta kan avse rekreationsområden, friluftsområden och andra natur- och kulturområden.

Enligt Förordningen (2004:675) om omgivningsbuller med hänvisning till Miljöbalken (1998:808) ska de myndigheter, kommuner, organisationer, verksamhetsutövare, allmänheten och övriga som berörs av åtgärdsprogrammet ges tillfälle att lämna synpunkter på förslaget, under minst två månader. Samråd föreslås ske genom kungörelser i Post- och Inrikes Tidningar samt remittering till remissinstanserna Länsstyrelsen i Stockholms län, Trafikförvaltningen i Stockholms län samt Trafikverket och grannkommunerna Stockholms stad, Tyresö kommun och Värmdö kommun. Programmet föreslås under samrådstiden skickas på intern remiss, som syftar till att samla synpunkter för att säkerställa att åtgärderna är tillräckliga och genomförbara i kommunorganisationen.

Ärendet

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EC har ett samlat grepp tagits för att ålägga de mest befolkningstäta regionerna inom EU att kartlägga och åtgärda omgivningsbuller vart femte år. För Sverige innebär det att kommunerna med störst befolkning, de med fler än 100 000 invånare, ska kartlägga omgivningsbullret inom kommunen. Rapportering sker till Naturvårdverket, som i sin tur rapporterar till EU. Bullerkartläggningen ska sedan följas upp med ett åtgärdsprogram, som ska innehålla handlingsplaner för att minska bullret.

Åtgärdsprogrammet avser åren 2026–2030 och utgår från resultaten i den senaste bullerkartläggningen av Nacka. Det övergripande syftet med åtgärdsprogrammet är att förbättra ljudmiljön och minska antalet kommuninvånare som är störda av omgivningsbuller i kommunen. Syftet är också att vidareutveckla former för ett strukturerat och kontinuerligt arbete med bullerfrågor i kommunen. Trafikbuller i Nacka kommer från kommunala vägar, statliga vägar (Värmdöleden, Ältavägen och Järlaleden (Planiarondellen-Södra Länken)) samt från Saltsjöbanan.

Nacka kommun ansvarar för buller från kommunens vägar medan Trafikverket är ansvarig för buller från statliga vägar och Trafikförvaltningen i Stockholms län (Region Stockholm) är ansvarig för buller från spårtrafik.

I Nacka kommuns klimat- och miljöprogram 2025–2040 finns mål om att nackabornas exponering för skadligt buller ska minska. Buller och störande ljud är ofrånkomligt i en kommun som både är tätbebyggd och som kontinuerligt växer. Buller behöver till viss del accepteras, men det är viktigt att det hålls på en nivå som möjliggör god hälsa och rekreation, särskilt i områden där människor vistas regelbundet och under längre perioder.

I åtgärdsprogrammet har tre mål för åren 2026–2030 konkretiserats. Målen är *minskade bullerstörningar i boendemiljö, förbättrade ljudmiljöer för förskolor och grundskolor samt tysta och rofyllda park- och rekreationsområden*.

Cirka 15 % av Nackaborna utsätts för bullernivåer över 55 dB ekvivalent ljudnivå utomhus i sina bostadsmiljöer från kommunala vägar. Cirka 4 % av Nackaborna utsätts för bullernivåer över 60 dB ekvivalent ljudnivå utomhus i sina bostadsmiljöer från kommunala vägar. Åtgärder föreslås prioriteras för de bostäder som har högst ljudnivåer.

Utöver bullerdämpande åtgärder för bostäder så föreslår åtgärdsprogrammet ljuddämpande åtgärder för rekreationsmiljöer, skol- och förskolemiljöer samt utvecklad samordning och organisation inom Nacka för ett strukturerat och systematiskt genomförande av åtgärdsprogrammet.

Enligt Förordningen (2004:675) om omgivningsbuller med hänvisning till Miljöbalken (1998:808) ska de myndigheter, kommuner, organisationer, verksamhetsutövare,

allmänheten och övriga som berörs av åtgärdsprogrammet ges tillfälle att lämna synpunkter på förslaget, under minst två månader. Synpunkterna ska redovisas i en sammanställning med information om hur hänsyn tagits till synpunkterna samt att sammanställningen ska fogas till de övriga handlingarna i ärendet. Samråd föreslås ske genom kungörelser i Post- och Inrikes Tidningar samt remittering till remissinstanserna Länsstyrelsen i Stockholms län, Trafikförvaltningen i Stockholms län och Trafikverket.

Programmet föreslås under samrådstiden skickas på intern remiss, som syftar till att samla synpunkter för att säkerställa att åtgärderna är tillräckliga och genomförbara i kommunorganisationen.

Ekonomiska konsekvenser

Den totala kostnaden för att genomföra åtgärdsprogrammets mål och aktiviteter uppskattas vara cirka 5 000 000 – 6 000 000 kr mellan 2026–2030. Finansieringen föreslås hanteras inom kommunens ordinarie budgetprocess. En vidare analys av kostnaderna för programmets åtgärder i förhållande till deras effektivitet och nytta görs i samband med detaljprojektering av respektive åtgärd.

Kostnaden för åtgärdsprogrammet bedöms generellt vara låg i förhållande till nyttan då genomförande av åtgärderna i programmet förväntas minska ljudnivåerna både utomhus och inomhus. Minskade bullernivåer kan leda till positiva hälsoeffekter som minskad risk för sömn- och aktivitetsstörningar samt minskad risk för hjärt- och kärlsjukdomar vilket ger en samhällsekonomisk nytta på längre sikt.

Konsekvenser för barn

En god ljudmiljö har stor betydelse för barns utveckling, inlärning och välmående. En bättre ljudmiljö minskar också stress och oro, skapar tryggare sociala relationer och gör det lättare för barn att fokusera och lära. För barn med hörselnedsättning, neuropsykiatriska diagnoser eller flerspråkig bakgrund är detta extra viktigt. Sammantaget bidrar en förbättrad ljudmiljö till både ökat lärande och bättre psykisk hälsa.

Konsekvenser för klimat och miljö

I Nacka kommuns klimat- och miljöprogram 2025–2040 finns mål om att nackabornas exponering för skadligt buller ska minska. Buller och störande ljud är ofrånkomligt i en kommun som både är tätbebyggd och som kontinuerligt växer. Buller behöver till viss del accepteras, men det är viktigt att det hålls på en nivå som möjliggör god hälsa och rekreation, särskilt i områden där människor vistas regelbundet och under längre perioder.

I åtgärdsprogrammet har tre mål för åren 2026–2030 konkretiserats. Målen är *minskade bullerstörningar i boendemiljö, förbättrade ljudmiljöer för förskolor och grundskolor samt tysta och rofyllda park- och rekreationsområden*.

Åtgärdsprogrammet innebär en konkretisering av kommunens klimat- och miljömål kopplat till ett klimatanpassat och hälsosamt Nacka. Åtgärdsprogrammets genomförande bedöms ge positiva konsekvenser för klimat- och miljömålet att nackabornas exponering för skadligt buller ska minska.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 16 september 2025

Bilaga 1. Förslag till Åtgärdsprogram för buller, Nacka 2026- 2030

Bilaga 2. Remissmissiv inklusive sändlista

Emma Östlund

Enhetschef

Strategiskt klimat- och miljöarbete